

Ambiciózus, válságálló klímátörvényre van szükség

2020.május 28.

Szakmai szervezetek szerint jelentős változtatásra szorul a klímátörvény tervezete¹, amit jóváhagyott az Országgyűlés Törvényalkotási Bizottsága és várhatóan jövő héten végszavazásra kerül. A tervezet gyakorlatilag az év elején elfogadott kormányzati éghajlat- és energiapolitikai tervek alapelveit és gyenge célszámait rögzíti. Bár tartalmaz előremutató elemeket is, a célkitűzések nem elég ambiciózusak ahhoz, hogy érdemi választ adva az éghajlati és ökológiai válságra, gazdaságunkat és társadalmunkat időben válságálló és klímabarát pályára állítsák, és megfelelő ütemben csökkenjen a fosszilis energia felhasználása. A tervezet így a vírusválság után szükséges zöld helyreállításra sem ad kellő választ.

Egy jó klímátörvénynek irányt kell mutatnia a válságálló, energiahatékonyságra és megújulókra alapozott gazdasági szerkezetváltás, azaz az energiaátmenet számára, ami abszolút értékben csökkenti az erőforrás-felhasználásunkat és egyszerre szolgálja az energiához való biztonságos lakossági hozzáférést, az energiafüggetlenséget és a helyi gazdaságfejlesztést, egészséges környezetben.

Az Energiaklub, a Greenpeace Magyarország, a Habitat for Humanity Magyarország, a Levegő Munkacsoport, a Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség, a Magyar Természetvédők Szövetsége – ahogy azt már a Nemzeti Energia- és Klímatervről megfogalmazott közös véleményükben² jelezték – elégtelennek tartják a kormányzat klímavédelmi céljait, amik most a klímátörvény tervezetében is megjelennek.

A szervezetek annak érdekében, hogy érdemi választ adjon a klíma- és ökológiai válságra, az alábbiak beillesztését javasolják a klímátörvénybe:

- Az Európai Unió a 1,5 fokos párizsi cél tarthatósága érdekében a 2030-as, 40%-os uniós kibocsátáscsökkentési cél emelését tervezi. Ennek fényében a hazai célértéket is legalább 55%-ra kell emelni a jelenlegi 40% helyett. A 2030-as nemzeti megújulóenergia-célt legalább 28%-ra kell emelni, az energiahatékonysági cél pedig tűzze ki a bruttó végső energiafogyasztás mostani értékhez képest 16%-os csökkentését 2030-ra. Ki kell alakítani a valós erőforrásfelhasználás-csökkentést támogató szabályozási rendszert.
- Egy átfogó, hosszú távú és tervezhető, hatékony ösztönző- és támogatási rendszerre épülő lakossági épületenergetikai program szükséges, amely a jelentős energiamegtakarítással járó komplex energetikai korszerűsítések felé tereli a beruházásokat, és eléri az alacsony jövedelmű háztartásokat is.

¹ <https://www.parlament.hu/irom41/07021/07021-0010.pdf>

² Szakmai szervezetek közös NEKT véleménye, 2020 április:

[https://mtvsz.hu/uploads/files/Vegso_NEKT_kozos_civil_eszrevetelek_2020apr\(1\).pd](https://mtvsz.hu/uploads/files/Vegso_NEKT_kozos_civil_eszrevetelek_2020apr(1).pd)

- A megújulók terjesztésének felgyorsítása érdekében oldják fel az új szélerőművek telepítésére vonatkozó szabályozási korlátot; továbbá könnyítsék meg a lakossági napenergiás beruházásokat a napelemes rendszerek áfájának 5%-ra való csökkentésével és a napelemeket sújtó, magas környezetvédelmi termékár csökkentésével.
- A megújuló mix fenntarthatósága érdekében csökkentsék a biomassza energetikai felhasználásának túlsúlyát.
- A tervezet lehetőséget nyit a közösségi energia támogatására, de ez csak akkor működhet jól, ha mindegyik típusú energiaközösségre vonatkozik, és teljes körű jogokat biztosít nekik, hogy azok méltányos keretek között eladhassák, szolgáltatthassák vagy épp tárolhassák az általuk megtermelt megújuló energiát.
- Még 2030 előtt, lehetőleg 2025-re ki kell vezetni a súlyosan szennyező és egészségkárosító szén és lignit felhasználását mind az erőművekből, mind a lakossági tüzelőanyag-használatból. Ehhez támogatni kell a lakosság és főleg az energiaszegénységben élők egészséges, tiszta fűtésre átállását.
- A közlekedésnek ki kell venni a részét a kibocsátás csökkentéséből, ezt rögzíteni kell a törvényben. A közlekedési kibocsátások az elmúlt években szinte folyamatosan és nagymértékben növekedtek, és megfelelő intézkedések nélkül további növekedés várható.
- Biztosítsanak megfelelő intézményi kereteket és erőforrásokat a fenti elvek képviseletére és szakmai irányítására.

A hat szakmai szervezet kéri, hogy fenti javaslatokat tükröző, válságálló, valamint a klíma- és ökológiai válságra azok súlyának megfelelő mértékben ambiciózus klímatörvényt fogadjon el az Országgyűlés.

**KUTATÁS
KOMMUNIKÁCIÓ
KÉPZÉS**

www.energiaklub.hu
sajto@energiaklub.hu

DÖNTÉSHOZÓKNAK, ÖNKORMÁNYZATOKNAK
VÁLLALATOKNAK ÉS HÁZTARTÁSOKNAK

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI KLÍMA- ÉS ENERGIAPOLITIKÁRÓL,
ENERGIAHATÉKONYSÁGRÓL, MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKRÓL